37 שלח Sh'lach

Numbers 13:1-15:41

13

- וידבר יהוה אל משה לאמר: spoke to Moses, saying,
- שׁלַח־לַדָ אַנַשִּים וִיַתְּרוֹ אֵת־אַרֵץ כִּנְעַן אַשֶּׁר־אֲנָי נֹתְן לִבְנֶי יִשְׂרָאֵל איש אחד איש אחד למטה אבתיו תשלחו כל נשיא בהם:
- "Send agents* to scout the land of Canaan, which I am giving to the Israelite people; send one participant from each of their ancestral tribes, each one a chieftain among them."
- וִישׁלָח אתַם משָה מִמְדְבַר פַארָן עָל־פַי יִהוָה כַּלָם אַנְשׁים רַאשִי בני־ישׂראל המה:
- So Moses, by הוהי's command, sent them out from the wilderness of Paran, all of them being men of consequence,* leaders of the Israelites.
- ואַלֶה שמותם למַטָה ראובון שמוע בוְ־זַכוּר:
- And these were their names: From the tribe of Reuben, Shammua son of Zaccur.
- למטה שמעון שפט בן־חורי:
- From the tribe of Simeon, Shaphat son of Hori.
- למטה יהודה כלב בן־יפנה:
- From the tribe of Judah, Caleb son of Jephunneh.
- למטה יששכר יגאל בן־יוסף:
- 7 From the tribe of Issachar, Igal son of Joseph.
- למטה אפרים הושע בן־נון:
- From the tribe of Ephraim, Hosea* son of Nun.
- למטה בנימן פלטי בן רפוא:
- From the tribe of Benjamin, Palti son of Rafu.
- 10 From the tribe of Zebulun, Gaddiel son of Sodi.
- 11 From the tribe of Joseph, namely, the tribe of Manasseh, Gaddi son of Susi.

 - למטה דן עמיאל בן־גמלי: 12 From the tribe of Dan, Ammiel son of Gemalli.

 - 13 From the tribe of Asher, Sethur son of Michael.

 - 14 From the tribe of Naphtali, Nahbi son of Vophsi.

 - למטה ג'ד גאואל בן־מכי: 15 From the tribe of Gad, Geuel son of Machi.
- אַלֵה שִׁמְוֹת הָאַנָשִים אֲשֵׁר־שַׁלָּח משֵה לָתִוּר אַת־הָאָרֵץ וַיִּקרָא משֵה להושע בו־נון יהושע:
- 16 Those were the names of the participants whom Moses sent to scout the land; but Moses changed the name of Hosea* son of Nun to Joshua.
- וישלח אתם משה לתור את־ארץ כנען ויאמר אלהם עלו זה בנגב ַנעלִיתֵם אַת־הַהַר:
- When Moses sent them to scout the land of Canaan, he said to them, "Go up there into the Negeb and on into the hill country,
- וראיתם את־האבץ מה־הוא ואת־העם הישב עליה החזק הוא הרפה המעט
- and see what kind of country it is. Are the people who dwell in it strong or weak, few or many?
- ומָה הָאָרֶץ אֲשֶׁר־הוּא ישֵב בָּה הַטוֹבָה הְוֹא אָם־רַעָה וּמַה הַעַרִים אַשֵּׁר־הוּאֹ יוֹשֵׁב בָּהֵנָה הַבִּמְחַנִים אָם בִּמְבַצְרִים:
- Is the country in which they dwell good or bad? Are the towns they live in open or fortified?
- ומה האבץ השמנה הוא אם־רוַה היש־בה על אם־אַין והתחוַקתם וּלְקַחָתֵם מִפָּרֵי הָאָרֵץ וָהַיַּמִים יְמֵי בְכּוּרֵי עַנְבִים:
- 20 Is the soil rich or poor? Is it wooded or not? And take pains to bring back some of the fruit of the land."—Now it happened to be the season of the first ripe grapes.

- ביתוב לבא חַמת: They went up and scouted the land, from the wilderness of Zin to Rehob, at Lebo-hamath.*
- וַיַעְלָוּ בַנֶּגֶב וַיָבָא עַד־חֶבְרון וְשִׂם אֲחִימַן שֵׁשֵי וִתַלִּמִי יִלִידִי הַעָנַק וַחֲבַרוֹן שַבַע שַנִים נבנתה לפני צען מצרים:
- They went up into the Negeb and came to Hebron, where lived Ahiman, Sheshai, and Talmai, the Anakites.—Now Hebron was founded seven years before Zoan of Egypt.—
- וַיַבֹאוּ עָד־נַחַל אָשַכֹּל וַיִּכַרְתוּ משָם זִמוֹרָה וָאָשַׁכוּל עַנָבִים אָחוַד וַישַאָהוּ בַמוֹט בִשנִים ומן־הַרמנים ומן־הַתאַנים:
- They reached the wadi Eshcol, and there they cut down a branch with a single cluster of grapes—it had to be borne on a carrying frame by two of them—and some pomegranates and figs.
- 24 לַמַקוֹם הַהוֹא קרָא נָחַל אֲשֹׁכָוֹל עָל אדָוֹת הָאֲשׁכֹּוֹל אֲשֵׁר־כַּרְתִוּ מְשַׂם בני ישראל:
 - That place was named the wadi Eshcol* because of the cluster that the Israelites cut down there.

 - יום: 25 At the end of forty days they returned from scouting the land.
 - 26 וַיֵלְכוֹ וַיָבּאוֹ אֵל־מֹשֵׁה וִאֵל־אַהֵרֹן וִאֵל־כַּל־עֵדָת בִּנֵי־יִשֹׁרָאֵל אֶל־מִדְבֶּר פָּארָן קדֶשָה וַיָּשִׂיבוּ אתָם דָבָר וִאֵת־כַּל־הַעֵּדָה וַיַּראוּם :אַת־פַּרֵי הַאַרֵץ
 - They went straight to Moses and Aaron and the whole Israelite community at Kadesh in the wilderness of Paran, and they made their report to them and to the whole community, as they showed them the fruit of the land.
 - וַיִּסַפַּרוּ־לוֹ וַיָּאמִרוּ בָּאנוּ אֵל־הָאָרֵץ אֲשֶׁר שֹלַחִתְנוּ וְּגַּם זָבַת חַלָּב ודבש הוא ווה־פריה:
 - This is what they told him: "We came to the land you sent us to; it does indeed flow with milk and honey, and this is its fruit.
 - 28 אַפַס כִי־עַז הַעָּם הַישַב בַאַרֵץ והַעַרִים בַצַרות גַדלת מאד וגַם־יִלדֵי הַעַנָק רָאֵינוּ שַם:
- However, the people who inhabit the country are powerful, and the cities are fortified and very large; moreover, we saw the Anakites there.
 - עמַלָק יושֵב בִאָרֵץ הַנָּגָב וְהַחִתֹּי והַיִבוּסִי והָאֵמרי יושֵב בָּהַר והַכַנַעני יושב על־הַיָּם ועל יָד הַיַּרהַן:
 - Amalekites dwell in the Negeb region; Hittites, Jebusites, and Amorites inhabit the hill country; and Canaanites dwell by the Sea and along the Iordan."
 - וַיָּהַס כָלֶב אַת־הָעָם אֵל־משָה וַיֹּאמֵר עָלָה נַעַלֵה ווִיָּרְשׁנוּ אתְה כִי־יַכִוּל נוּכַל לַה:
- Caleb hushed the people before Moses and said, "Let us by all means go up, and we shall gain possession of it, for we shall surely overcome it."
- והַאַנשִים אַשר־עלִו עמו אַמרו לא נוכַל לַעַלְות אֱל־הַעָם כִי־חַזָק הוא ממנו:
- But the other men who had gone up with him said, "We cannot attack that people, for it is stronger than we."
- וַיצִיאוּ דִבָּת הָאָבֶץ אֲשֶׁר תְרָוּ אתָה אֵל־בַנָי יִשַׂרָאֵל לֵאמַר הָאָבֵץ אַשֵוּר עַבַּרנוּ בָה לָתִוּר אתָה אָרֵץ אכַלֵת יושבִיהָ הוא וכַל־הָעָם אַשר־רַאִינוּ בתוֹכָה אַנשֵי מדות:
- Thus they spread calumnies among the Israelites about the land they had scouted, saying, "The country that we traversed and scouted is one that devours its settlers. All the people that we saw in it are of great size;
- ושם רָאִינוּ אֵת־הַנִּפִילִים בַנֶּי עַנָק מוְ־הַנִּפַּלִים וַנָּהִי בעִינֵּינוּ כַתַגָבִים וַכָן הָיִינוּ בַּעִינֵיהַם:
- 33 we saw the Nephilim* there—the Anakites are part of the Nephilim—and we looked like grasshoppers to ourselves, and so we must have looked to them."

1 נַתִּשָׂאַ כָּל־הַעֲדָה וְיִתְנָוּ אֶת־קוֹלֶם וַיִּבְכְּוּ הָעֶם בַּלְּיְלָה הַהְוּא:

1 The whole community broke into loud cries, and the people wept that night.

וִיִּלֹנוֹ עַל־משָׂה וְעְל־אַהֵלוְ כִּל בְנֵי יִשְׂרָאֵל וִיֹאמְרוּ אֲלַהֶּם כִּל־הַעָדָה לוּ־מַתְנוֹ בְּאָרֶץ מִצְלַיִם אָוֹ בַּמִדְבָּר הַזֶּה לוּ־מַתְנוּ: 2 All the Israelites railed against Moses and Aaron. "If only we had died in the land of Egypt," the whole community shouted at them, "or if only we might die in this wilderness!"

וְלָמָה יְּהוָה מַבִּיא אוֹנָנוּ אֶל־הָאָרֶץ הַזֹּאתֹ לִנְפְּל בַּחֶּרֶב נָשְׁינוּ וְטַפְנוּ יִהִיִּוּ לָבַז הַלָּוֹא טֵוֹב לָנוּ שַׂוּב מִצְרִיִמַה:

3 "Why is הוהי taking us to that land to fall by the sword?" "Our wives and children will be carried off!" "It would be better for us to go back to Egypt!"

ַניֹאמְרָוּ אַישׁ אֶל־אָחְיו נִתְנָה רָאשׁ וְנָשְוּבָה מִצְרָיְמָה:

4 And they said to one another, "Let us head back for* Egypt."

וִיפִּל משֶה וְאַהֶּרֹן על־פְנֵיהֱם לִפְנֵّי כָּל־קְהָל עָדֶת בְּנֶי יִשְׂרָאֵל:

5 Then Moses and Aaron fell on their faces before all the assembled congregation of Israelites.

וִיהוֹשַֻׂעַ בּּן־נִּוּן וְכָלֵבْ בֶּן־יְפֻּנֶּה מִן־הַתָּרִים אֶת־הָאַרֶץ קַרְעַוּ בִּגְדֵיהָם:

6 And Joshua son of Nun and Caleb son of Jephunneh, of those who had scouted the land, rent their clothes

וַיַּאמְרוּ אֶל־כָּל־עֲדָת בְּנֵי־יִשְׂרָאֶל לֵאמֹר הָאָרֶץ אֲשֶּׁר עָבְרְנוּ בָהֹ לָתִוּר אֹתָה טוֹבָה הָאָרֶץ מְאָד מִאְד:

7 and exhorted the whole Israelite community: "The land that we traversed and scouted is an exceedingly good land.

אִם־תִּפְץ בָּנוּ יְהֹוָה וְהַבִיא אֹתְנוּ אֶל־הָאָרֶץ הַוֹּאת וּנְתָנָה לְנוּ אֶׁרֶץ אֲשֶׂר־הָוֹא זָבְת תִלְב וּדְבָש: 8 If pleased with us, הוהי will bring us into that land, a land that flows with milk and honey, and give it to us;

אָךְ בַּיהֹנָהٌ אַל־תִּמְרֶדוּ נְאַתֶּם אַל־תִּירְאוּ אֶת־עַם הַאְּרֶץ כָּי לַחְמָנוּ הֶם סָר צַלָּם מַעֵלֵיהֵם נִיהֹנָה אָתָנוּ אַל־תִירָאָם:

9 only you must not rebel against הוהי. Have no fear then of the people of the country, for they are our prey:* their protection has departed from them, but הוהי is with us. Have no fear of them!"

וַיְאמְרוּ כָל־הַעֵּדָה לִרְגָּוֹם אֹתָם בָּאֲבָנֵים וּכְבַוֹד יְהוֹה נִרְאָהֹ בְּאֲהֶל מוֹעָד אֶל־כָל־בְּנֶי יִשְׂרָאֵל: As the whole community threatened to pelt them with stones, the Presence of הוהי appeared in the Tent of Meeting to all the Israelites.

ַוּיָאמֶר יְהוָהֹ אֶל־מֹשֶׁה עַד־אָנָה יְנַאֲצֵנִי הָעָם הַזְּה וְעַד־אָנָהׁ לֹא־יַאֲמַינוּ בִי בַּכל הַאֹתוֹת אֲשֵׂר עִשִּׁיתִי בַּקרבָּו:

11 And הוהי said to Moses, "How long will this people spurn Me, and how long will they have no faith in Me despite all the signs that I have performed in their midst?

ינצום ממְנוּ: אַכְנוּ בַדֶּבֶר וְאוֹרְשְׂנוּ וְאָצֶשֶׂה אְתְךְ לְגוֹי־נָּדְוֹל וְעָצְוּם ממְנוּ: 12 I will strike them with pestilence and disown

12 I will strike them with pestilence and disown them, and I will make of you a nation far more numerous than they!"

13 וַלָּאמֶר מֹשֶׂה אֶל־יְהֹוֶה וְשִׂמְעַוּ מִצְלַיִם כִּי־הֶעֱלִית בְכֹחַךָּ אֶת־הָעָם הַזֶּה מִקרבַּוֹ:

13 But Moses said to הוהי, "When the Egyptians, from whose midst You brought up this people in Your might, hear the news,

וְאָמְרוּ אֶל־יוֹשֵׁבֵּ הָאָרֶץ הַזֹּאתٌ שָּׁמְעוּ כִּי־אַתַּה יְהוֹּה בְּקְרֶב הָעָם הַזֵּה אֲשֶׂר־עִּיוִ בְּעִיּן נִרְאָה ו אַתַּה יְהוֹּה וַעֲנְנְךָ עֹמָד עֲלֵהֶם וּבְעַמֵּד עָנָן אַתֹּה הֹלֶך לִפִנִיהֵם יוֹמַם וּבִעמִּוּד אֲשׁ לִיִלָּה: 14 they will tell it to the inhabitants of that land. Now they have heard that You, הוהי, are in the midst of this people; that You, הוהי, appear in plain sight when Your cloud rests over them and when You go before them in a pillar of cloud by day and in a pillar of fire by night.

- וֹהַמַתָּה אֶת־הַעָּם הַזֶּה כְּאִישׁ אֶחֶד וְאָמְרוֹ הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־שַׂמְעְוּ 15 If then You slay this people wholesale,* the nations who have heard Your fame will say,
- 16 'It must be because הוהי was powerless to bring מַבַּלְתִּّי יְכָלֶת יְהֹוָה לְּהָבִיאֹ אֶת־הַעְם הַגֶּּה אֶל־הַאְרֶץ אֲשֶׁר־נִשׂבְּע לָהְם was powerless to bring that people into the land promised them on oath that [that god] slaughtered them in the wilderness.'
 - :יְעָתְּה יִגְדַלִינָא כַּחַ אֲדֹנְי כַּאֲשֶׂרְ הַבְּרְתָּ לֵאמְר: Therefore, I pray, let my Lord's forbearance be great, as You have declared, saying,*
 - וההי' 18! אונקה לא יְנַלְּה פּלְּד ! slow to anger and abounding in kindness; והוהי' 18! יְהֹוָה אָרֶךְ אַפַּיִם וְרַבּ־חֶּטֶׁד נֹשְׂא עוּן וְפְשַעׁ וְנַקּהֹ לְא יְנַלְּה פּלְּד ! slow to anger and abounding in kindness; forgiving iniquity and transgression; yet not remitting all punishment, but visiting the iniquity of parents upon children, upon the third and fourth generations.'
 - 19 Pardon, I pray, the iniquity of this people מְמַצְרְיָם וְעָד־הְנָה כִּנְדֶּלְ חַסְהְּךָ וְכַאֲשֶׂר נָשָׂאתִה לִּעָם הַזֶּה בּנְדֶּל חַסְהְּךָ וְכַאֲשֶׂר נָשָׂאתִה לִּעָם הַזֶּה מַמְצְרְיִם וְעָד־הְנָה: according to Your great kindness, as You have forgiven this people ever since Egypt."
 - בּרַבְרֶךְ: caid, "I pardon, as you have asked.
 - :וְאַרֶּקְ מְבוֹד־יְהוֹהָה אֶת־כָּל־הָאָרֶץ Presence יְהוֹהי אוֹי אָנִי וְיִמַלָּא כְבוֹד־יְהוֹה Nevertheless, as I live and as הוהי's Presence fills the whole world,
 - מי כְל־הָאֲנָשִׂים הָרֹאִים אֶת־כְבֹדִיּ וְאֶתּדֹאָתוֹיַי אֲשֶּׁרִיעְשִּׂיתִי בְמִצְרְיִם none of those involved—who have seen My Presence and the signs that I have performed in Egypt and in the wilderness, and who have tried Me these many* times and have disobeyed Me—
 - :אָם־יִרְאוּ אֶת־הָאִּרֶץ אֲשֶׂר נִשְׂבֶּעְתִּי לַּאֲבֹתְם וְכָל־מְנַאֲצֵי לְא יִרְאוּהָ. 23 shall see the land that I promised on oath to their fathers; none of those who spurn Me shall see it.
 - 24 But My servant Caleb, because he was imbued with a אֶל־הָאָּרֶץ אֲשֶׁר־בְּא שִׁמָה וְזַרְעְוֹ יוֹרְשֶׂנָה:
 אַל־הָאָּרֶץ אֲשֶׁר־בִּא שִׂמָה וְזַרְעְוֹ יוֹרְשֶׂנָה:
 I bring into the land that he entered, and his offspring shall hold it as a possession.
 - 25 Now the Amalekites and the Canaanites occupy the קנוּ וּסְעִוּ לָכֶם הַמִּדְבֶּר דְּרֶךְ יַם־סְוּף: valleys. Start out, then, tomorrow and march into the wilderness by way of the Sea of Reeds."*
 - spoke further to Moses and Aaron, הוהי 26 וַיִּדְבֶּר יִהוֹּה אֱל־מֹשֵׂה וְאֱל־אָהֵרֹן לֵאמְר:
 - עד־מַתַּי לְעָדָה הְרָעָהֹ הַזֹּאת אֲשֶׂר הְמָה מַלִּינִים עָלְי אֶת־תְּלֻנּוֹת בְּנֵי "How much longer shall that wicked community keep muttering against Me? Very well, I have heeded the incessant muttering of the Israelites against Me.
 - אַמֶר הָבַּרְתֶּם בְּאָזְנִי כֶּן Say to them: 'As I live,' says אָמֵר הָבּרְתֶּם בְּאָזְנִי כֶּן אַמִּר הָבַּרְתֶּם בְאָזְנִי כֶּן אַ Say to them: 'As I live,' says אָמֵשֶׁה לָּכֶם: you just as you have urged Me.
 - 29 In this very wilderness shall your carcasses drop. Of all of you [men]* who were recorded in your various lists from the age of twenty years up, you who have muttered against Me,

- אם־אָתֶם הָבָאוּ אֵל־הָאָרֵץ אֲשַר נִשָּׂאַתִיּ אֲת־יַדִּי לְשַכָּן אֲתְכֶם בָה כִי 30 not one shall enter the land in which I swore* to אם־כלב בן־יפנה ויהושע בן־נון:
 - settle you—save Caleb son of Jephunneh and Joshua son of Nun.
 - אַת־הָאְרֵץ אַתּ־הָאָרֵץ אוֹיָדְעוּ אַת־הָאָרֵץ 31 Your children who, you said, would be carried אַשֵר מאַסתַם בַה:
 - off—these will I allow to enter; they shall know the land that you have rejected.

 - 32 But your carcasses shall drop in this wilderness,
 - עד־תם פגריכם במדבר:
 - שׁלָה וְנַשְאוּ אֶת־זְנוּתְיכֶם 33 while your children roam the wilderness for forty years, suffering for your faithlessness, until the last of your carcasses is down in the wilderness.
- לְשַנָה תִשָאוֹ אָת־עונתיכם אַרבַעים שנה וידַעתם אַת־תנואַתי:
 - corresponding to the number of days—forty days—that you scouted the land: a year for each day. Thus you shall know what it means to thwart Me.
 - 35 אַנִי יָהוָהٌ דַּבַּרְתִיּ אָם־לֹא ו זָאת אַעֻשַׂה לְכַל־הַעְדָה הַרַעַה הַזֹּאת הַנועדים עלי בַמַדבר הַזֶה יְתַמוּ וְשֵׁם יַמַתוּ:
 - I הוהי have spoken: Thus will I do to all that wicked band that has banded together against Me: in this very wilderness they shall die and so be finished off."
- וַיַלִּינוֹ (וְיַלִּינוֹ)וילונוֹ אַת־הַאָרֶץ וְיַשֹּׁבוּ)וילונוֹ (אַת־הַאָרֶץ וְיַשַּׂבוּ)וילונוֹ (אַר־שַׁלָּח מֹשֵׁה לְתוּר אֶת־הַאָרֶץ וְיַשַׂבוּ)וילונוֹ (אַריבוּ אַנּשִׁים אָשֵר־שַׁלָּח מֹשֵׁה לְתוּר אֶת־הַאָרֶץ וְיַשַּׂבוּ עליו את־כל־העדה להוציא דבה על־הארץ:
 - land, those who came back and caused the whole community to mutter against him by spreading calumnies about the land-
 - :37 those who spread such calumnies about the land
 - died of plague, by the will of הוהי.
- 38 ויהושע בו לוו וכלב בו יפנה חיו מו האנשים ההם ההלכים לחור :אֶת־הַאָרֵץ
 - Of those involved in going to scout the land, only Joshua son of Nun and Caleb son of Jephunneh survived.
 - וידבר משה את־הדברים האלה אל־כל־בני ישראל ויתאבלו :העם מאד
 - 39 When Moses repeated these words to all the Israelites, the people were overcome by grief.
 - וַיַשַׁכַמוּ בַבַּקר וַיַעַלִּוּ אֱל־ראש־הַהַר לָאמר הְנַּנוּ וַעַלִינוּ אל-המקום אשר-אמר יהוה כי חטאנו:
- 40 Early next morning [their fighting force] set out toward the crest of the hill country, saying, "We are prepared to go up to the place that הוהי has spoken of, for we were wrong."

 - יהוה והוא לא תצלח: But Moses said, "Why do you transgress" וואמר משה למה זה אתם עברים את־פי יהוה והוא לא תצלח: command? This will not succeed.

 - ביבֶם: אַל־תַּעֵלוּ כִי אֵין יְהוָה בַּקְרבַכָם וַלֹּא תְּנָבפּוּ לפְנֵי איִבִיכֶם: 42 Do not go up, lest you be routed by your enemies, for הוהי is not in your midst.
 - 43 כי העמללי והכנעני שם לפנילם ונפלתם בחרב כי־על־כן שבתם מאחרי יהוה ולא־יהיה יהוה עמכם:
- For the Amalekites and the Canaanites will be there to face you, and you will fall by the sword, inasmuch as you have turned from following הוהי and הוהי will not be with you."
 - וַיַעפֿלו לַעַלְוֹת אֱל־רָאש הָהָר וַאֲרָוֹן בַרִית־יִהוָה וֹמשֵׁה לֹא־מַשוֹי מקרב המחנה:
- 44 Yet defiantly* they marched toward the crest of the hill country, though neither הוהי's Ark of the Covenant nor Moses stirred from the camp.

- עד־הַחַרִמַה:
- וַיָּכְוּם וְיַכְּוּם וְיַכְוּם וְיִכְוּם וְיִכְּוּם וְיִכְּוּם וְיִכְּוּם וְיִכְּוּם וְיִכְּוּם וְיִכְּוּם וְיִבְּוּם וְיִבְּוּם וְיִבְּוּם וְיִכְוּם וְיִבְּוּם וּיִבְּוּם וְיִבְּוּם וּיִבְּוּם וְיִבְּוּם וְיִבְּוּם וְיִבְּוּם וְיִבְּוּם וְיִבְּוּם וְיִבְּוּם וְיִבְּוּם וְיִבְּוּם וּיִבְּוּם וּיִבְּוּם וּיִיבְּוּם וּיִיבְּוּם וּיִיבְּוּים וְיִיבְּוּם וּיִיבְּוּם וּיִיבְּוּים וּיִיבְּוּם וּיִיבְּוּם וּיִיבְּוּים וּיִיבְּוּים וּיִיבְּוּים וְיִיבְּוּים וּיִיבְּוּים וּיִיבְּוּים וּיִבְּיוּם וּיִבְּיוּם וּיִבְּיוּים וּיִיבְּיוּם וּיִיבְּיוּם וּיִיבְּוּים וּיִיבְּיוּם וּיִיבְּיוּם וּיִיבְּיוּים וּיִיבְּיוּים וּיִיבְּיוּם וּיִיבְּיוּים וּיִיבְּיוּם וּיִיבְּיוּם וּיִיבְּיוּים וּיִיבְּיוּם וּיִיבְּיוּם וּיִיבְּיוּים וּיִיבְּיִים וּיִיבְּיוּם וּיִיבְּיוּים וּיִיםּים וּיִיבְּיוּים וּיִיבְּיוּם וּיִיםּים וּיִיבְיוּים וּיִיבְּיוּם וּיִיבְּים וּיִיבְּיוּם וּיִיבְּים וּיִיםּם וּיבְּים וּיִיבְּיוּים וּיִיבְּיוּים וּיִיבּים וּיִיבּים וּיִיבּים וּיִיבּים וּיִיבּים וּיִיבּים וּיִיבּים וּיִיבּים וּיִיבּים וּי that hill country came down and dealt them a shattering blow at Hormah.

15

- וַיִּדַבַר יְהוָה אֵל־משה לָאמר:
- spoke to Moses, saying:
- הַבֵּר אֵל־אַבֶּנִי יִשׂרָאֵל וִאָמַרְתְ אֲלַהֶם כְּי תְבֹאוּ אֵל־אַֹבֶּי מושֹבְתִיכֶּם אשר אני נתן לכם:
- Speak to the Israelite people and say to them: When you enter the land that I am giving you to settle in,
- ועשיתם אשה ליהוה עלה או זבח לפלא־נדר או בנדבה או בַמעַדֵיכָם לָעַשֿות רַיחַ נִיחֹתְ לַיהוֹה מן־הַבַּקר אַו מן־הַצַּאן:
- and would present an offering by fire to הוהי from the herd or from the flock, be it burnt offering or sacrifice, in fulfillment of a vow explicitly uttered,* or as a freewill offering, or at your fixed occasions, producing an odor pleasing to
- והקריב המקריב קרבנו ליהוה מנחה סלת עשרון בלול ברבעית הַהִין שַׂמַן:
- The person who presents the offering to הוהי shall bring as a meal offering: a tenth of a measure of choice flour with a quarter of a hin of oil mixed
- וַיַן לַנַּסֶךָ רַבִיעִית הַהַּין תַעֲשָה על־הַעלָה או לַזָבַח לַכַבַשׁ הַאֲחָד:
- You shall also offer, with the burnt offering or the sacrifice, a quarter of a hin of wine as a libation for each sheep.
- או לַאַיָל תַעשה מנחה סלת שני עשרנים בלולה בשמן שלשית הַהִין:
- In the case of a ram, you shall present as a meal offering: two-tenths of a measure of choice flour with a third of a hin of oil mixed in:
- ויִין לַנֵּסֶךָ שׁלְשַׁית הַהַּין תַקְרֵיב רֵיחַ־נִיחַת לַיהוָה:
- and a third of a hin of wine as a libation—as an offering of pleasing odor to הוהי.
- וֹכִי־תַעֲשֶׂה בֶּן־בָּקָר עֹלָה אוֹ־זַבַח לִפַּלֵּא־נֵבֵר אוֹ־שׁלָמִים לַיהֹוַה:
- And if it is an animal from the herd that you offer to הוהי as a burnt offering or as a sacrifice, in fulfillment of a vow explicitly uttered or as an offering of well-being,
- והקריב על־בֶּן־הַבַּקר מִנְחָה סֹלֵת שׁלֹשַׁה עשׁרנִים בַּלִּוּל בַּשַּׁמֵן חֲצֵי הַהִין:
- there shall be offered a meal offering along with the animal: three-tenths of a measure of choice flour with half a hin of oil mixed in:
- וַיַין תַקרֵיב לַנַּסֶךָ חֵצֵי הַהַין אָשָה רֵיחַ־נִיחִחַ לַיהוָה:
- 10 and as libation you shall offer half a hin of wine—these being offerings by fire of pleasing odor to הוהי.
- ַכְּכָה יֵעְשֶּׁה לַשׁוֹר הָאֶחָד אוֹ לָאַיִל הָאֵחַד אוֹ־לַשַׂה בַכַּבַשִּׁים אוֹ בַעזִים:
- 11 Thus shall be done with each ox, with each ram. and with any sheep or goat,
 - 12 כַמַספַר אָשֵר תַעשוּ כַכָה תַעשוּ לַאָחַד כִמַספַרָם:
 - as many as you offer; you shall do thus with each one, as many as there are.
- ביהוָה: אַשֵּה בְיחַינִיחוֹחַ לִּיהוֹה: בעריב אָשֵה בְיחַינִיחוֹחַ לִיהוֹה: Every citizen, when presenting an offering by fire of pleasing odor to הוהי, shall do so with them.

14 And when, throughout the ages, a stranger who has נְלִידְנֵעֹלֶה לְּדְרָתֵילֶם וְעָשָׂה אִשֶּׂה הְשֶׁה בְּאֲשֶׁר הַעֲשֹׁוּ כֶּן יַצְשֶׂה: בְאַשֶּׁר תַּצְשׁוּ כֶּן יַצְשֶׂה: taken up residence with you, or one who lives among you, would present an offering by fire of pleasing odor to הוהי —as you do, so shall it be

done by

- the rest of the congregation.* There shall be one בּנֶר בּנֶר הַנֶּר הַנֶּר הַלָּמ לְדֹרְתִילֶם כִּכֶם כַּנֶּר יְהְיֶה לִפְנֶי יְהֹוָה: law for you and for the resident stranger; it shall be a law for all time throughout the ages. You and the stranger shall be alike before הוהי;
 - נם: תוֹרָה אַחְת וּמַשְׂפָט אֶחְד יִהְיֶה לָכְם וְלַגֶּר הַגָּר אַתְּכְם: the same ritual and the same rule shall apply to you and to the stranger who resides among you.
 - :spoke to Moses, saying הוהי 17 וְיִדְבֵּר יְהוָה אֵל־מֹשֵׁה לָאמר:
- ד הַבַּר אֶל־הְאָל וְאָמַרְתְּ אֲלַהְם בְּבְאַכֶם אֶל־הְאָלֶץ אֲשֶׂר אֲנֶי Speak to the Israelite people and say to them:
 מביא אתכם שמה:
 When you enter the land to which I am taking you
 - :הוְהִימוּ תְרוּמְה לִיהוְה בַּאֲכַלְכֶם מַלֶּחֶם הָאֲרֶץ תָרֶימוּ תְרוּמְה לִיהוְה. 19 and you eat of the bread of the land, you shall set some aside as a gift to הוהי:
- as the first yield of your baking,* you shall set באשית ערסתבֶם חַלָּה תְרִימוּ תְרוּמְה כַּתְרוּמְת בּּרֶן כֶּן תְרִימוּ אתְה: aside a loaf as a gift; you shall set it aside as a gift like the gift from the threshing floor.
 - ברַתִיכֶם הַתְּנָּוּ לַיהוֹה תְרוּמֵה לְּדרְתֵיכֶם: You shall make a gift to הוהי from the first yield of your baking, throughout the ages.
 - יהְנָה אָשֶּׁר־הַּבֶּר יְהֹוָה אַשֶּׁר־הַבְּר יְהֹוָה אַשֶּׁר־הַבְּר יְהֹוָה בּר יְהֹוָה אַשֶּׁר־הַבְּר יְהֹוָה אַשֶּׁר־הַבְּר יְהֹוָה 12 If you unwittingly fail to observe any one of the commandments that הוהי has declared to Moses—
- מון אַשֶּׂר צְּוָה יְהֹוָה אֲלֵיכֶם בְּיַד־מֹשְׂה מִן־הַ⁹וֹם אֲשֶׂר צִּוָּה יְהֹוָה אֲלֵיכֶם בְּיַד־מֹשְׂה מִן־הַ⁹וֹם אֲשֶׂר צִוָּה יְהֹוָה אַלֵיכֶם בְּיַד־מֹשְׂה מִן־הַ⁹וֹם אֲשֶׂר צִוָּה יְהֹוָה Mas enjoined upon you through Moses—from the day that הוהי gave the commandment and on through the ages:
- 24 If this was done unwittingly, through the יְהְיָה אְם מֵעִינְי הְעָדְה לֶּשְׂנְגָה וְעְשִׁוּ כְּל־הַעְּדָּה פְּר בֶּן־בָּקְר אֶתְה לְשִׁנְגָה וְעְשִׁוּ כְל־הַעְּדָּה פְּר בֶּן־בָּקְר אֶתְּה לְשִׁנְגָה וְעְשִׁוּ כְל־הַעְּדָּה פְּר בֶּן־בָּקְר אֶתְּה לְשִׁנְגָה וְמִנְחָתוּ וְנִסְכִּוּ כַמִּשְׁפְּט inadvertence of the community, the community leaders* shall present one bull of the herd as a burnt offering of pleasing odor to הוהי, with its proper meal offering and libation, and one he-goat as a sin offering.
- 25 The priest shall make expiation for the whole וְכַפֶּר הַכֹּהֹן עְלֹ־כָּלִ־עֲדֶת בְּנֶי יִשְׂרָאֶל וְנִסְלָּח לָהְם כִּי־שְׁנָנָה הֹוְה עְלֹ־שִׂגְנָה הֹוְה עְלֹ־שִׂגְנְתְם: Israelite community and they shall be forgiven; for it was an error, and for their error they have brought their offering, an offering by fire to and their sin offering before הוהי
 - 26 The whole Israelite community and the stranger בְּשְׂנָלִי יֻשֹּׂרָאֵל וְלַנֶּר הַגַּר בְּתוֹכֶם כְּי לְכָל־הָעְם בְּי יִשֹׂרָאֵל וְלַנֶּר הַגַּר בְּתוֹכֶם כְּי לְכָל־הָעְם residing among them shall be forgiven, for it happened to the entire people through error.
 - :וְאִם־נָפֶשׁ אַחָת תָּחֱטָא בִשְּׂנָנְה וְהִקְרֶיבִה עָז בַּת־שְׁנָתָה לְחַטָּאת. In case it is an individual who has sinned unwittingly, that person shall offer a she-goat in its first year as a sin offering.

- 28 וכפר הכהן על־הַנָּפשׁ הַשֹּגְגַת בַּחַטִאָה בִשֹגָנָה לִפְנַי יִהוָה לכפר עליו ונסלח לו:
 - The priest shall make expiation before הוהי on behalf of the person who erred, for having sinned unwittingly, making such expiation that the person may be forgiven.
 - 29 האזרח בבני ישראל ולגר הגר בתוכם תורה אחת יהיה לכם לעשה בשגגה:
 - For the citizen among the Israelites and for the stranger who resides among them—you shall have one ritual for anyone who acts in error.
- 30 וָהַנֶּפַשׁ אֲשַׂר־תַּעֲשָה וְ בַּיָד רָמַה מן־הַאַזַרָח וּמן־הַנֵּר אַת־יָהוֹה הַוֹּא מגַדָף וִנְכַרְתָה הַנַּפַשׁ הַהוֹא מקרב עמה:
 - But the person, whether citizen or stranger, who acts defiantly* reviles הוהי; that person shall be cut off from among the people.
 - עונה בה:
 - that was spurned כִּי דבַר־יִהוָהֹ בַּוֹה וִאֲת־מַצְוָתוּ הַפַּר הְכָּרֶת וְתַּכֶּת הְנָפֵשׁ הַהוֹא 31 Because it was the word of and [God's] commandment that was violated, that person shall be cut off—and bears the guilt.
 - 32 וַיִּהִיוּ בְנֵי־יִשֹׁרָאֵל בַּמִדבָּר וַיִּמִצְאוּ אֵישׁ מִקְשַׁשׁ עֲצִים בִּיִום :השׂבת
- Once, when the Israelites were in the wilderness, they came upon a man gathering wood on the sabbath day.
- 33 וַיָּקרַיבוּ אתו הַמצאַים אתו מקשש עצים אַל־משה ואַל־אַהַרֹן ואַל
 - Those who found him as he was gathering wood brought him before Moses, Aaron, and the community leadership.

 - אתו בַמשמר כִי לָא פרש מַה־יַעשה לְוֹ: 34 He was placed in custody, for it had not been specified what should be done to him.
- וַיָּאמֵר יָהוָה אֵל־משָה מות יוּמַת הַאִישׁ רָגוֹם אתו בַאַבַנִים כַּל־הַעְרַה מחוץ למחנה:
 - Then הוהי said to Moses, "The party in question shall be put to death: the community leadership shall pelt him with stones outside the camp."
 - וַיצִיאוּ אתו כַל־הַעָּדָה אַל־מחוץ לַמַחֵנָה וַיִּרְנִמוּ אתו בַאַבַנִים וימת כאשר צוה יהוה את־משה:
- So the community leadership took him outside the camp and stoned him to death—as הוהי had commanded Moses.
- :said to Moses as follows הוהי 37 ויָאמֵר יְהוָה אֵל־מֹשֵׁה לָאמַר:
- 38 דַבַּר אֱל־בַנִי יִשׂרָאֱל וָאָמַרָת אֱלֶהֶם וִעשׂוּ לָהֶם צִיצַת עַל־כַּנְפַי בגדיהם לדרתם ונתנו על־ציצת הכנף פתיל תכלת:
 - Speak to the Israelite people* and instruct them to make for themselves fringes on the corners of their garments throughout the ages; let them attach a cord of blue to the fringe at each corner.
- וָהָיָה לָכֶם לִצִיצִת וּרָאִיתָם אתו וּזְכַרְתָם אֵת־כַּל־מִצוֹת יְהוֹה וַעֲשִיתֵם אתם ולא־תתורו אַחַרֵי לִבַבְכֵם ואַחַרֵי עִינֵיכֵם אַשֵר־אַתָם זֹנִים
 - That shall be your fringe; look at it and recall all the commandments of הוהי and observe them, so that you do not follow your heart and eyes in your lustful urge.
 - למַען תוַכּרוּ וַעשִיתִם אַת־כַּל־מַצוּוֹתִי וָהַיִּיתַם קדשִים לָאלֹהַיכָם: 40 Thus you shall be reminded to observe all My
 - commandments and to be holy to your God.
 - 41 אַנִّי יְהֹוָה אֱלְהֵיכָּם אֲשֵׂר הוֹצָאתִי אֶתְכֶם מַאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיְוֹת לָכֶם לאלהים אני יהוה אלהיכם:
- I הוהי am your God, who brought you out of the land of Egypt to be your God: I, your God הוהי.